

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

24. august 2018

EM2018/81

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at henlægge whistleblowerundersøgelser til en tilstrækkeligt uafhængig enhed.

(Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet)

Begrundelse:

I 2015 etablerede Naalakkersuisut en whistleblower-ordning for Selvstyreadministrationen. Whistleblower-ordningen giver de ansatte mulighed for at indberette, hvis de har fået kendskab til eller mistanke om ulovligheder internt i organisationen. Det kunne f.eks. dreje sig om korruption, misbrug af midler, eller andre former for magtmisbrug. Det kunne også dreje sig om forsøg på at føre Inatsisartut bag lyset, eller om alvorlige og måske systematiske krænkelse af borgernes rettigheder.

I 2017 gennemførte Naalakkersuisut en evaluering af ordningen. Af denne evaluering fremgår det, at administrationen af whistleblower-ordningen er placeret i Intern Revision, under Økonomi- og Personalestyrelsen. Denne placering er valgt netop for at sikre, at ordningen forankres i en tilstrækkeligt uafhængig enhed i centraladministrationen.

Det fremgår imidlertid også, at Intern Revisions opgave alene er at vurdere, om de modtagne informationer fra en whistleblower har en karakter, som gør, at sagen bør behandles. Vurderer Intern Revision, at oplysningerne har en sådan karakter, videregiver Intern Revision oplysningerne til den ressortansvarlige departementschef, hvorefter det er den ressortansvarlige departementschef, som er ansvarlig for at igangsætte, varetage og afslutte en undersøgelse.

Det er måske en på flere måder ganske praktisk løsning, men vel ikke en løsning, som er optimal i forhold til at fremme medarbejdernes og befolkningens tillid til ordningen.

Evalueringen af ordningen viste, at antallet af indberetninger har været ret beskedent; i løbet af de 2 år ordningen på daværende tidspunkt havde eksisteret, var der modtaget i alt 7 indberetninger, hvoraf de 6 gav anledning til nærmere undersøgelser.

EM 2018/81

J.nr. 01.25.01/18EM-LABU-00081

Side 1 af 3

Det beskedne antal indberetninger kan skyldes, at ulovligheder er sjældent forekommende. Det vil i så fald kun være glædeligt.

Men årsagen kan også tænkes at være, at medarbejderne ikke er tilstrækkeligt trygge ved ordningen, i den form den har.

Her falder det særligt i øjnene, at ansvaret for den nærmere undersøgelse af en whistleblower-sag er placeret hos chefen for det departement, hvor ulovlighederne kan have fundet sted.

Indberetninger kan være penible og ubejlejlige for f.eks. en departementschef, hvis politiske chef kan have gjort sig skyldig i magtmisbrug eller andre stærkt kritisable forhold, måske med højtstående embedsmænds viden, og uden at departementet har grebet ind. Eller for en departementschef, som har vidst, eller burde have vidst, at borgeres rettigheder systematisk er blevet krænket – som vi f.eks. så det i den danske Tamil-sag.

Har medarbejderne mon i alle tilfælde tillid til, at en indberetning - uanset hvor penibel og ubejlejlige den måtte være for det pågældende departement eller den pågældende departementschef - vil blive behandlet grundigt, neutralt og korrekt?

Hvis whistleblower-ordningen skal udgøre et effektivt værn mod ulovligheder i selvstyrets forvaltning, og hvis medarbejderne såvel som befolkningen skal have tillid til ordningen, er det helt afgørende, at de undersøgelser, som iværksættes på baggrund af indberetningerne, varetages af en tilstrækkeligt uafhængig enhed – ikke i det departement under hvis ansvarsområde ulovlighederne kan være begået.

Samarbejdspartiet foreslår, at Naalakkersuisut pålægges at sikre dette.

En mulighed kunne f.eks. være at udvide Intern Revisions opgave i forhold til whistleblower-ordningen til også at omfatte den egentlige undersøgelse.

Alternativt kunne Naalakkersuisut vælge at henlægge opgaven til en ekstern enhed, f.eks. et revisionsfirma eller et advokatvirksomhed.

Jeg ser frem til at høre de øvrige partiers holdninger til forslaget, og håber, at vi sammen kan være med til at sikre en styrkelse af whistleblower-ordningen og det eksisterende værn mod korrupsion og magtmisbrug.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

De økonomiske og administrative konsekvenser afhænger af, i hvilken form Naalakkersuisut vælger at implementere forslaget.

Vælger Naalakkersuisut at placere ansvaret for den nærmere undersøgelse af indberetninger i Intern Revision, vil det med et antal indberetninger svarende til det hidtidige næppe være fornødent at udvide antallet af medarbejdere i Intern Revision med mere end højst een.

Vælger Naalakkesuisut i stedet at henlægge opgaven til en ekstern enhed, f.eks. et revisionsfirma eller et advokatvirksomhed, anslås udgifterne hertil ikke at overstige 0,5 – 1,5 mio. kr. årligt, med et antal indberetninger svarende til det hidtidige – dog afhængigt af den enkelte undersøgelses omfang og nærmere karakter.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private:

Ingen

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen